

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 51. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 4-го березня, 1937.

VOL. XLV. No. 51. Jersey City, N. J., Thursday, March 4, 1937. THREE CENTS

СТАЛЕВА КОРПОРАЦІЯ КАРНЕГІ ПРИЗНАЄ ЮНІЮ Й ВИЩУ ЗАПЛАТУ

ПІТСБУРГ (Па.). — Велике сталеве підприємство „Карнегі-Ілінойс Стіл Корпорейшен” підписало угоду з організаційним комітетом юній сталевих робітників.

Угода признає юнію, підвищує робітничої зарплати, 8-годинний день праці та 40-годинний тиждень праці та спеціальну заплату за роботу понад цей час. Підприємство зобов'язується нею далі не робити ніякої різниці між робітниками за приналежності до юнії.

Рівночасно з тим юнія признала корпорації право говорити з представниками інших робітничих юній та зобов'язалася не організувати робітників підчас їх заняття працею для підприємства.

Мінімальна заплата має виносити 5 доларів на день.

Угода має велике значіння для всіх робітників сталевих підприємств, бо вона певно заставить інші сталеві підприємства піти слідами підприємства „Карнегі-Ілінойс Стіл Корпорейшен”.

Вона має велике значіння для самого підприємства. Угода відразу дає корпорації можливість добиватися контрактів від уряду на доставу сталі й заліза для американської військової флотії. Цього не могла робити, бо закон Волша й Гіленя посилає, що уряд має право давати замовлення листень таким підприємствам, що признають 40-годинний тиждень праці.

ПРЕЗИДЕНТ НЕ ПОКИДАЄ ІДЕЇ „НАЙРИ”

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт вислав гресові рапорт свого спеціального комітету про „краєву промислову відбудову” („найру”). Він заявив, простудіювавши цей рапорт, ухвалити, що відповідні закони по лінії загальних ідей старої „найри”.

Рапорт обнімає 240 сторін і показує, як розв'язувати різні пекучі суспільні питання та як винести всієї небезпечні клопоти.

ПОСОЛ ЯРЕМА ЗА ВАКАЦІЙНІ ОСЕЛІ

НЬО-ЙОРК. — Асемблеї Степан Ярема відбув конференцію з посадином міста Нью-Йорку, Ля Гвардією в справі проекту закону про вакаційні оселі, що посол Ярема його вніс у ньюйоркській стейтській легіслатурі.

Посол Ярема пропонує, щоби місто влаштувало в доточних стейтських парках вакаційні оселі для дітей незможних родичів. Ярема пропонує, щоби така дитина мала право до двотижневих вакацій. Ля Гвардія радив не обмежати вакацій до двох тижнів.

ПАМ'ЯТАЛА ЧАСИ РАБСТВА

ГАМІЛТОН (Бермюда). — В домі для бідних померла тут Джейн Джансон, що її всі звали „тіткою Джейн” й вважали найстаршою людиною на острові. Вона мала при смерті 106 років життя й добре пам'ятала знесення рабства на Бермюдах.

РУЗВЕЛТ ЗА ДИКТАТУРУ

ВАШИНГТОН. — Пані Борден Гарімен, членка Краєвого Комітету Демократичної Партії, подала до публічного відома свій лист до Амеса Піншоу, котрий атакував президента Рузвельта за план реформи суду як заходи до диктатури.

Пані Гарімен каже, що підчас виборчої кампанії Рузвельт виразно говорив про потребу реформи суду й народ дав йому на це мандат.

СТРАЙК У МАЙНІ НЕ КІНЧИВСЯ

ЮНІОНТАВН (Па.). — Перший „сидячий страйк” у вуглевій промислі покінчився, коли понад двіста майнерів, що засіли були в місцевій копальні з прикриттям вийшли на поверхню землі згідно з приказом майнерської юнії.

Юнія повідомила страйкарів, що вона вирабляє новий контракт з підприємством і радила робітникам покинути страйк. Підчас страйку під землею робітники діставали поживу від своїх родичів і спали на покривалах, присланих їм з поверхні землі.

ДРУГИЙ ПРОЦЕС ЗА ЧОРНИЙ ЛЕГІОН

ДІТРОЙТ. — Другий процес проти 16 членів терористичної організації „Чорний Леґіон” покінчився в виступі засудженням 9 з них та звільненням 7.

Між засудженими є Рей Маркленд, бувший посадинок передміста Гайленд Парк, та Артур Ф. Луп, що був донедавна інспектором молока в міській уряді здоров'я. Крім цього засуджено Роя Гепнера, полковника „Чорного Леґіону”. Всім їм закидала прокураторія кримінальний заговор убити газетного видавця Артура Кінгслія.

Суддя заявив, що він видасть присуд у наступний виступ. Кожному з засуджених грозить в'язниця до 5 літ та гривна до 1,000 доларів.

ПАТРІОТИЗМ АНГЛІЙСЬКИХ СТУДЕНТІВ

Союз англійських студентів у Кембріджі ухвалив підчас загальних зборів більшістю 100 проти 79, що члени Союзу зголосяться до рядів армії, щоб оборонити систему збірної безеки.

МАХНО... ВЧИТЕЛЬ КАТА- ЛЬОНЦІВ

„Український Тиждень” подає таку замітку:

В Парижі вийшли з друку два перші томи праці Нестора Махна (відомого українського анархіста і партизана — ред. „Н. Ч.”): „Під ударами контрреволюції”. Третій том вийде трохи пізніше.

Цікаво замітити, — пише „Український Тиждень”, — що завдяки Махнові, який мав зв'язки з анархо-синдикалістами Еспанії, відомості про Україну досить поширені в Еспанії, особливо в Каталонії. Книга Махна в двох томах „Н. Ч.” „Революція на Україні” вийшла в еспанській і каталонській мові.

ПРОТИ КОНФІСКАЦІЇ

Проти конфіскації „Ілька Лепа” Гренджі Донського в Чехословаччині виступили закордонські часописи на Закарпатті. Один з місцевих часописів так і пише: „Зається, зачинається комедія, як з Ольбрахтовим Шугаєм. Сподіємось, що повість тим більше розійдеться на Підкарпатті”.

ВИСТУПНЕ НА ДВОКІМНАТ- НІ МЕШКАННЯ

У Варшаві коміне за двокімнатне мешкання в новому домі є від 120—150 зл., а відступне за таке мешкання коштує 2,000 до 3,000 зл. Одним словом — брак малих мешкань!

УПРАВІТЕЛЬКА ШКОЛИ ЗІ- ЗНАЄ В СУДІ

Підчас розправи проти М. Остапока в Станіславові, упр. школи А. Грегаль з Радча м. і. знала, що учениця Шереметьєва, який не хотів учитися польської мови й історії Польщі, підчас лекції співав, коли кляска співала державний гімн — зачав на цілий голос співати „Ще не вмерла Україна”. Коли зате його усунули з класки, співав то саму пісню ще голосніше під дверима.

„ПОЛІТИКА”, ЗАМІСЦЬ „БУНТУ МЛОДИХ”

Польська преса повідомляє, що орган молодих імперіалістів, що стоять на ґрунті ідеології марш. Піжсудського, „Бунт Молодих” зміняє назву. Замість „Бунту Молодих” буде виходити „Політика”. Причиною зміни в тому, що на сторінках „Бунту” виступають не тільки молоді, але й старі.

12 ЛІТ ВІЗНИЦІ ЗА ВБИВ- СТВО ДВОХ ЖИДІВ

Окружний суд у Лодзі засудив Тадеуша Шаневського, члена „Строніцтва Нар.”, за вбивство 9-го листопада на вулиці Лодзі двох жидів, Берковича й Зендія — на 12 літ в'язниці.

ЗАКОПАНИЙ СКАРБ НА ПРОСТОРІ ССРСР

У Варшаві померла 72-літня Р. Берманова, жінка одного з найбагатших жидівських банкірів за старої Росії, барона Гінсбурга. Берманова померла в великій нужді. Перед смертю звиріла вона своєю донькою тайну, що, втікаючи з Росії по перевороті, не могла відіати забрати багатомільйонний скарб свого батька, а тільки закопала його в одній кам'яниці в Ленінграді. Цей скарб складається з двох мільйонів у золоті, з цінних брилянтів, що їх купив був Гінсбург за 800,000 рублів, з платини та дорогоцінностей. Донька перекладе тайну большевикам, якщо вони заплатять їй 40 відсотків від цього скарбу.

САМОУБІВСТВО ПАЦІЕНТА В ЗАВЕДЕННІ НА КУЛЬ- ПАРКОВІ КОЛО ЛЬВОВА

В заведенні для душевно недужих у Кульпаркові в загальній салі, де є коло 30 ліжок і стільки хворих, у суботу нічню дижуєвали два доктори: Мартинишин й Якубовські. А сторожники в якійсь вигнанні двох душевно-хворих з ліжок, а самі поклалися там до сна. Один з усунених ліжка хворий, сів на іншому ліжку, щоб вийти з цієї ніч, а другий, якийсь В. — подер сорочку й повісився на вікні. Обоє докторів звільнили з їх посади й передали поліції й суду за недбалість. Ось порядки в заведенні для душевно-хворих у Кульпаркові!

ЕМІГРАЦІЯ ДО ПАЛЕСТИНИ

За статистичними обчисленнями на палестинській лінії перевезено торік з Польщі до Палестини 16,470 пасажирів.

КАТАЛОГ КРАСОК

Французька Академія Наук приготувала до видання працю фізика Сегі: „Каталог 805 відтінків красок”. Ця першорядна праця подає на 115 таблицях по 7 відтінків на кожній 805 красок, які може це розрізнити вправне людське око. Звичайна людина охоплює лише 115 голубиних красок. Цей „каталог Сегі” матиме велику вартість для мистців, фізиків, техніків і т. д. Він уперше подає систематичну таблицю відтінків красок.

ДЕНТИСТ У РОЛІ САНІТАР- НОГО ІНСПЕКТОРА

Довгий час вештався по Варшаві якийсь чоловік, що переводив люстрації кам'яниць. Всюди викладався він виказками та накладав на власників домів гривни. Карав та кож і дозорців. На дозорців накладав гривни по 25 зл., а на власників домів по 50 зл. Звичайно грозив, що коли згадав суму не вилатати якості, адміністраційно піднісуть гривну до 5,000 зл. Кожний волюбів зараз заплатити. Недавно припадом до одного дому зайшла справжня санітарна комісія й покарала власника гривною 250 зл. Власник за протестував, говорячи, що день передіш заплатив 50 зл. Так виявився обман. Обманця звинув. Це безробітний дентистичний працівник Ст. Шузік.

ПРОЦЕС ЗА ВИМУШУВАННЯ ЗІЗНАНЬ

У квітні м. р. в Чортків, повіт Ланцут, постерунок Ю. Ружак, Е. Ухура й Я. Порембський на постерунку переслухували Я. Роголю з Лукавця. Тому, що переслухуваний до нічого не признався, постерунок скупали йому руки кайданами, а опис підносили йому на ноги та вливали йому до горла теч, запаху нафти. Рівночасно ниталися його, чи признається до вини й тоді пострі. Ружак ударив його в лице. Під впливом цих засобів Роголя признався до неоповістих діл. Коли вийшов на волю, пішов до лікаря, який stwierdжив у нього різні uszkodження на тілі. Також ушкoдженнв про Роголя прокуратура, яка згаданих постерункових потягнула до судової відповідальности.

МАСОВИЙ НАПЛИВ ПРО- ХАНЬ ЗА ПОМИЛУВАННЯ

З виказів властей виміру справедливости в Польщі ясно, що останніми часами збільшилося число прохань, зложенних до канцелярії президента Польщі за помилуванням. У 1936-му р. вилинули такі прохання від зацікавлених судових присудів дисциплінарних судів, а також прохань, щоб затерти наслідки засуду.

УПАДОК СМЕРТНОСТІ

Завдяки поступам медичини та санітарної гігієни смертність в Європі значно зменшилася.

Ще 1880 р. в Німеччині на 10,000 людей вмирало річно 261 людей, 1900 р. 211, а 1930 р. тільки 111. В Англії маємо в ті самі роки цифри 205, 182 і 114, у З'єднених Державах 198, 176 і 113. Замітний упадок смертності на Мадярищині, де на 10,000 мешканців померло: 1880 р. 386, а 1930 р. всього 155 душ.

СКАРБИ ЖЕВРАКА

В Рязеві перевели експедицію жеврака Герша Штабсарцта і серед лахміття в його мешканні знайшли кілька мільярдів польських і німецьких марок та корон, які давно втратили вартість. Крім того знайшли 800 зл. озібними монетами, стягнутими з обігу, а також багато дрібних монет.

ІОСИФ ПЕКАЖ

В січні ц. р. Чехословацьчина втратила одного з найважливіших своїх істориків Іосифа Пекāja, який помер в 67 р. життя в Празі. Його можна зачислити до найсильніших сучасних істориків. У своїх глибоких історичних дослідках над долею європейського життя в Празі. Його можна зачислити до найсильніших сучасних істориків. У своїх глибоких історичних дослідках над долею європейського життя в Празі. Його можна зачислити до найсильніших сучасних істориків. У своїх глибоких історичних дослідках над долею європейського життя в Празі.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАЛЯКАНІ ЗРОСТОМ РЕЛІГІЙНОСТІ

МОСКВА. — Тому, що большевики давлять релігію, нарід радить собі в той спосіб, що в підпіллі творить релігійні секти. В останніх часах ці секти значно скріпили свою діяльність, так, що залякали тим навіть найвищі большевицькі круги в Москві. Офіційний часопис „Правда” з 2 березня ц. р. приносить широкий допис про застрашуюче ширення сектанства в провінції Івановськ. Провідник місцевої большевицької партії Зельонов мав сказати кореспондентові „Правди” таке: „В цих околицях є множество сект і релігійних іченьок, з яких одних є дуже малі, бо мають всього кілька членів. Але вони розвивають таку діяльність, яка далеко перевищує діяльність релігійного культу, бо вони часто займаються протисовєтською, троцькістичною діяльністю”.

ХОРОБЛИВО НЕНАСИТНА ПОЛЬЩА

ВІЛЬНО. — В союзі письменників бувший польський консул на Підкарпатській Русі, виголосив відити про цей край. Забуваючи на хвилю про те, що діється на українських землях під польським пануванням, він говорив, що чеки цілком хедіують Підкарпатську Русь, що з автономії ні сліду не стало, що всі посади позанимали чехи, а місцевий чоловік, навіть з університетським освітанням ніде в уряді не дістане заняття. Також з економічного боку нарід терпить тяжку нужду. Якщоб внаслідок якихось політичних змін — говорив консул — можна було перевести на Закарпатті ідебісцит, то з певністю 80% населення висказалосяб за переходом до Польщі, або до угорської монархії. Так виглядає ситуація по тамтій стороні наших гір — казав він. Далі цей консул говорив, що польонізація на Закарпатті вже пішла аж так далеко, що люди по церквах співають релігійні пісні на нуту „Боже, цюсь Польскен”.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ГІПОКРИТИ

МОСКВА. — Члени органи большевицької преси „Ізвестія” і „Правда” помістили кілька довгих статей у відповідь полковові Валевському, який в польському союмі говорив про трагічні події під совєтською владою. Згадані часописи почали підняти полякам про стан українських земель під Польщею, забуваючи, що такий самий стан є і під їх власним пануванням.

КОНГРЕС НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ВІДБУ- ДЕТЬСЯ В ЛОНДОНІ

ВІДЕНЬ. — На засіданні комітету конгресу національних меншин, яке відбулося недавно у Відні, порішено цього року відбутися конгрес в Лондоні, в днях 7 до 9 липня. Конгрес дискутуватиме правне положення національних меншин, яка то справа є передумовою мирного співжиття європейських народів.

ЗАХОДИ НІМЕЦЬКОЇ ПОЛІТИКИ

БЕРЛІН. — Німецька загранична політика концентрується тепер в тому напрямку, щоб розколотти приязнь між Англією і Францією, та в той спосіб дістати від Франції ту частину колоній, яку Німеччина по війні стратила. Німецькі політичні круги обчислюють, що вкортці Франція знайдеться над берегом фінансової руїни й через те її політична позиція зовсім ослабне. Згідно з тим, за згодою Англії, вона муситиме згодитися повернути Німеччині колонії; а діставши їх Німеччина не буде підносити ніяких претензій до тих колоній, що їх має Англія. Та Англія не дуже лакомиться на цю пропозицію. Вона боїться зросту Німеччиний й старатється всіма силами скріпити Францію та не допустити до її фінансової катастрофи. На днях вона дала Франції позичку в сумі 200,000,000 доларів.

ДЕМОКРАТИЧНІ КРАЇ КОНТРОЛЮЮТЬ СІРІВЦІ

ЖЕНЕВА. — Після статистичних даних, що вийшли тепер з друкарні Ліги Націй, виходить, що джереза сирівців цілого світу є поділені в той спосіб, що чотири держави контролюють 60% всіх сирівців, а інші народи решту. Цікаве те, що всі ті чотири держави є демократичні. До них належить В. Британія, З'єднені Держави Америки, Франція і Голандія. До головних сирівців, що вони контролюють належить: нафта, вугіль, залізна руда, олово, цинк, тина, нікель, сріжа, гума, вовна, бавовна і т. д. Від тих сирівців залежить економічна судьба інших 18 промислових країв.

ПРИГОТОВЛЮЮТЬ МОЛОДЬ ДО ВЕЛИКИХ ДІЛ

БЕРЛІН. — Провідник німецької нацистичної молоді Бальдур фон Шірах видав відозву до хлопців, що родилися в 1927 року, себто тих, що мають нині 10 літ, і закликає їх вступати до молодих націонал-соціалістичних організацій і виконати свій обов'язок супроти вождя Гітлера.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Mag. "Свобода": ISSN 4-0237. — Vol. V. H. Conza: ISSN 4-1016.
4-0807.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Adm. a: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ТАЙНА УСПІХУ ДЕМОКРАТІЇ

В часі, коли всюди стільки мови про недомангання демократичної системи правління, коли раз-у-раз підносяться щораз нові голоси про „кризу демократії“, цікаво почути, що є такі краї, в яких демократія дописує. І тут не буде це вже ніякою несподіванкою, коли зазначимо, що одним з таких країв є Англія — мати-модерної демократії. А саме таке виходить з щойно проголошених споминів про визначного англійського державного мужа — Артура Джеймса Балфура, цього, що то положив величезні заслуги на полі переорганізування британської імперії на такий новий лад, який загарантував домінію самоурядування і тим зв'язав їх ще тісніше з Англією ніж це було до того.

Балфур твердить, що світ не розуміє англійської демократії. Він тільки знає про певні демократичні засади, але не знає, в якій спосіб ці засади переводяться в життя. І тому саме і демократичні засади, що є добрі для Англії, не є добрі для інших країв. Бо тут замало знати теорію, але треба теж добре знати і практику. Інакше й з найкращих демократичних засад нічого путнього не вийде.

Отже британська імперія держиться купи, згідно з твердженнями Балфура, тому, бо вона уявляє своєю владою високу інтелігенцію, великий практичний зміст своїх державних мужів і певну консервативну послідовність у своїх замірах. Цю владу ціхує далі це й — чесна адміністрація.

Але чи це все вже є вистарчаючим, щоб вдержати при купі такий колос як британську імперію? І тут натрапляє світ на нову загадку, коли хоче розв'язати це питання. Особливо, коли хоче судити британську демократичну систему по парламенті, згідно по тих дебатах, які там ведуться. Або ще точніше: по тих тертях і сварках, які так часто мають місце в британській парламенті, а які в парламентах інших країв довели ці краї до дійсних криз і захитання чи знищення парламентаризму. Та в Англії, як знаємо, вони системою не захитали. Демократична система в Англії далі являється — здоровою. Але такою не зробили її конституція та мертві закони і установи, а сотки літ практики. Це та столітня практика довела до цього, що ніякі перешкоди не можуть спинити демократичної машини, яка звикає постійно функціонувати і виконувати свою державну роботу. І таке вже ввійшло в кисть і кров народу і його представників. Тому саме, якби не були різниці й тертя між англійськими партіями в парламенті, всі партії згідні з тим, що не можна доводити до цього, щоб державна машина переставала як слід функціонувати, щоб тим способом демократична форма правління виявляла себе невідповідною. Ось і тому демократія в Англії далі горою.

ЧЕРГОВИЙ ПОЛЬСЬКИЙ НАСТУП НА ЛИТВУ

Взаємовідносини між Литвою і Польщею були вже від самого початку відносно обох держав все напружені. Залежно від міжнародної ситуації як теж політичних комбінацій те напруження прибирало різні форми і види. Було час, коли загальною мовою, що поза кулісами йдуть переговори між політиками обох цих держав. Прийшов знову час, коли в польській пресі пішла брутальна лайка проти литовської держави, а в парі з тим переслідування литовців у Виленщині при аккомпаніменті вшешпольських протестаційних віч та резолюцій.

Причиною литовсько-польської ворожнечі є Вильно і виленська область. Стан цей нагадує в буденному житті відносини між багатим і бідним, коли то багаті уповуючи на свою силу забрав бідному багатий шмат його прагдінної землі і ще по такому виннокові робить бідному пропозиції до згоди та навіть і приязні якщо цей з цього кусника своєї землі зрезигнує. Наскочив ген. Жілігоського на Вильно, позірно проти волі Пілсудського, був насильним грабунком. Створення там фіктивного союмику, зложеного виключно з там осілих поляків, якого завданням було піднести хліб та сінь Пілсудському, було звичайнісенькою комедією для замалювання очей світові та державам-антагони.

Для молоді та ослабленої боями з бермонтовцями та більшовиками литовської держави залишилось тоді по такім: польським насильстві дві дороги: або війною відібрати загарбану країну, або обмежити наразі до протесту та виждати слушного часу, щоб ті загарбані землі дістати назад в своє посідання. Розумієш, що на перший шлях Литва тоді ступити не могла, бо це рівнялось було самовбивству, бо тоді не право та справедливість, а брутальна сила назначувала межі держав. Залишилось тому другий шлях, без сумніву довший, але не безнадійний. Тому теж уряд заложив тільки в 1920 р. протест проти такого потоптання права самовизначення на-

родів, а в далішній конвенції зрівнав всякі зносини з Польщею, а для підчеркнення, що з Вильно і виленської області не думає зрезигнувати, зазначив в литовській конституції, що Каунас являється тимчасовою столицею литовської держави так довго, поки Литва не дістане назад Вильно. І ось уже сімнадцять літ зряду приглядаєш себе на ділі на війсьній стопі без формального виповідження війни та без щоденного проливу крові. Що та тактика литовського уряду була правильною, показав пізніший розв'язок подій.

Поляки спочатку легковажили собі цей стан, бо їм здавалось, що в міжчасі вдасться засмілювати литовське населення на Виленщині та своєю дипломатією так обставити Литву, що вона скорше чи пізніше з тим фактичним станом погодиться. Польща не брала собі у рахунок ані атракційної сили відновленої литовської держави, ані відпорності автохтонного литовського населення Виленщини всім польським асиміляційним зятіям. Стан такий тривав до 1926 року, коли то Польща не виходила з економічних та політичних криз та коли Пілсудський ображений сидів у Сулейку. З його приходом до влади наступила зміна, раз тому, що віджила йгайлонська ідея, а по друге, що міжнародна ситуація наказувала Польщі, втисненій між дві потуги (на заході Німеччина, на сході Совети) шукати тіснішого зближення до багати-ських держав, до яких дорога йшла таки через Литву. В першому моменті Пілсудський хотів війною змусити Литву до поспіху. На це одначе не згодилась тодішня союзниця Польщі Франція. Тому пробувала Польща через Союз Націй, як теж через міжнародний трибунал в Газі, змусити Литву навязати сусідські взаємовідносини.

Історична двомінутова розмова Пілсудського з Вальдемарсом в Женеві не принесла Польщі бажаних успіхів, а трибунал в Газі станув на становищу Литви. Не помогла висилка польських емісарів на Литву як Пристора, Ромера, Кательбаха і інших, не змогли лебедіні звуки Пілсудського при кожнім його побуті в Вильні. Пілсудський замкнув очі не дивлячись того моменту, коли польське рама обійме впертого литовця. Не помогла теж політична кумедія з похованням серця Пілсудського в Вильні.

Зі смертю Пілсудського польський спроба змусити литовський уряд признати територію польсько-литовську границю не припинилась. Проворний та зручний міністер Бек пішов слідом своїх попередників та свого учителя з тою хіба ріжницею, що зробив подвійний наступ на Литву: безпосередній, впрост на литовського міністра закордонних справ при допомозі засідань Ліги Націй та посередній через Латвію і Естонію. Ці польські наступи теж не вдалися. Литовський уряд не міг піти на ніякі уступки в справах, що вийшли в кров і кисть всього литовського свідомого громадянства. Спротив литовського уряду викликав у Польщі реакцію в виді нової нагінки на литовське безбронне населення виленської області. Щоб виправдати свою політику хопилась Польща її потиох метод. „Литва — кричала тоді польська преса — попірає український революційний рух на західно-українських землях. Іншими словами за це треба шукати реванжу на безбороннім литовським населенні Виленщини. Чисто більшовицька логіка! Тими аргументами, оперти на до того що на фальшивих, неясного походження матеріялах, довго не могла Польща оперувати.

Переслідування в Виленщині не припинились, пішли збільшеним темпом тільки вже під претекстом. Воевода в Вильні закрив всі литовські приватні школи, культурні установи та читальні під претекстом, що мовляв там шириться дух ненависті супроти польської держави. За розв'язанням шкіл і тих установ пішла нагінка на поодинокі особи. За литовські національні відзнаки та за пам'яткові виленські медалі посилались як з рога обильності грошеві карти та арешти.

Стан цей тривав до кінця минулого року. Ані та нагінка ані теж інспіровані в естонській та латвійській пресі статті не вплинули на зміну настановлення литовського уряду супроти Польщі. Навпаки це все викликало ще більшу ненависть та обурення проти Польщі навіть в тих шарах литовського громадянства, що з різних причин спершу пригладались байдужо до литовсько-польського спорову. Польська політика репресій та нагінки на Виленщині здала товариству по освободженню Вильно багатому нових і активних членів в краю як теж на еміграції та прибавила новий моральний та матеріальний капітал для боротьби з польською окупацією.

Польща хопилась знову дальших метод. На замовлену польським міністерством закордонних справ інтерпеляцію в польському союмі далі 15 грудня, відповів міністер Бек, і то не перед соймовою лавою чи інтерпелянтом, але в пресі, закидаючи литовському уряду злу волю і т. п. В парі з тим пішла нова нагінка в польській пресі на Литву про „вицодання кредиту довіри“ і тим подібне. Забули мабуть тут польські політики, що кредитувати можна тільки тоді, коли маєш самому подостатком, а дотеперішня віроломна політика Польщі супроти литовців і інших народів не здобула собі ані морального кредиту ані довіри. Тимсамим польський апель минав без відгукону в Литві як теж в інших країнах.

(Дальше буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Мусіла прийти нова чергова польська провокація. Бруківський кравецький „Курерок“ та інші польські газети вдарили в аларм, що мовляв, в Ковні пробував голова української революційної організації, що там підготовляється заговор проти цілості польської держави проти внутрішнього миру в Польщі, і що Литва є чинником неспокою в Європі та руйнує європейську політичну рівновагу.

На разі це не ясно, що хоче Польща тими новими провокаційними вісками досягнути.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПОХІД ПРОТИ УКРАЇНИ

На протестаційному публічному зібранні, що його улаштувала „Українська Громада в Німеччині“ в Берліні проти жажливого поневолення України Москвою, говорив д-р З. Кузеля про плянове знищення української культури більшовиками. З цього реферату, виголошеного німецькою мовою, передаємо тут деякі гадки для інформації.

Політика більшовиків на Україні представляє собою політику окупанта і найдавніша в найгіршому то слова значінню. Спрямована вона однак не тільки проти національно-політичних змагань українського народу — будови самостійної держави, але просто проти його екзистенції духовної і фізичної взагалі. Від самого початку змагає вона затерти усі питоменості народної, притупити почуття національної окремішності, а усі вияви народної культури, побуту і публичного життя безоглядно підпорядкувати московському устрою. Комуністична влада в Україні не обмежується до соціальних і господарських справ, як це діється в Москві, але як новий вияв закаптуреного російського імперіалізму й шовінізму доцільно і брутально веде боротьбу проти усіх національно-культурних стремлень українських народних мас.

В першу чергу звернувся комуністичний терор проти української інтелігенції, щоби позбавлений духового провладу наріз лехше замінити в геліотів Москви. Ефремов, Ніковський, Зеров, Ганцов, Майковський, Іваніца, Гермаїзе, Дурдківський, Левченко, Шарко, Холодний..., усіх їх знищено в провокаторському монстрпроцесі в Москві 1930 р., які членів і провідників контрреволюційного „Союзу Визволення України“ і „Союзу Української Молоді“.

В парі з тим піднято справжній похід проти української науки, передовсім Київської Академії Наук, в якій згуртувалося понад 70 учених і біля 300 наукових співпрацьовників. Проведено „чистку“, здештовано склад, заарештовано на заслання й тюрму цілий ряд учених, як Харлампівича, Слабченка, Кримського, Грушевського, „переорганізовано“ Академію, в якій, з вищою наказу й ласки, появились такі незнані науковці як Шліхтер, Затонський і інші. Історичну секцію знищено в її роз'язі, а її організатор і душа проф. Грушевський погіб голодовою смертю на заслання. Ці випадки — це був сигнал до остаточного погрому української науки, літератури й культури. В архівах, школах, бібліотеках, церквах... скрізь добувалося контрреволюцію і український шовінізм. Арештовано, присуджовано на тюрму, заслання, каторгу і смерть сотні учених українців, а на їх місця приходили комуністичні приплентачі, переважно жиди й москалі. Жорстока судба стрінула проф. Степана Рудницького, невідомо, що сталося з Пархоменком, Пет-

ти. Чи це тільки вплив гніву, що до сьогодні їй не вдалося змусити Литву до замирення резнігації з Вильно і виленської області чи це підготовка собі ґрунту в західній Європі під нову Желіговщину.

Але рік 1937 це не рік 1920! Поблизування зброєю легко може довести до війсьної загрози, в якій Польща, не вважаючи на наладнання своєї приязні з Францією та мільярдові французькі кредити, може втратити більше, чим здобула колись хитрощами та силою. — С-н.

ровом, Оглобліним, Козловським...

Рештки української науки, що залишилися ще, мусіли визнати за Палладієм (жид) — теперішнім секретарем Академії, що „тільки диктатура пролетаріату озброєна теорією Маркса, Леніна і Сталіна забезпечує справжній поступок нації“. Започаткований проти української інтелігенції особистий терор швидко поширився на усі верстви української суспільності, передовсім на селянство у зв'язку з переведенням колективізації сільськогосподарства. Виконавцем назначено Постишева (москаль), бо до цього не надававсь вже ніодін український комуніст. Знову переведено чистку К.П.Б.У. десятків урядовців і службовиків Комісаріату сільського господарства; розстріл Маркевича, самогубство Скрипника і т. д.

Українська культура мала допасуватися до російських комуністичних цілей включно до зречення прав до своєї мови, бо всі національно-культурні стремління України є, мовляв, суперечні ідеям пролетарського інтернаціоналу. В боротьбі проти українства — заявив Постишев — не може бути мови про якунебудь мягкосердність або компроміс. І справді протягом останніх літ переводить Москва послідовно жажливе діло знищення української культури.

На цьому тлі ми зрозуміємо, чому така мізерна і безвартісна українська книжкова продукція на Україні; чому калічать цензурою українських класиків; чому навіть мова й український правопис проголошені як контрреволюція, мусять завертати зі своєю нормальною шляху розвитку і на приказ мають зблизитися до „пролетарської“ російської мови; чому така безвизрава українська штука, театр, опера...

Однак свідомі того, що все це тільки дочасні, зовнішні утиски, ми певні, що в цій боротьбі з московським наїзником українська культура вийде побідником.

ДО УКРАЇНИ

Тебе розпняли на хресті
Таки твої снини,
Котрі служили ворогам
В своїм житті пішли.

Вони, сміючись з ворогом,
Завдали Тобі мук,
Зализи пута вчипили
Тобі до ніг і рук.

О, Україно, нині ще
Між нами є такі,
Що разом з ворогом життя
Вкорочують Тобі.

Та небагато вже таких
Між нами днес живе,
Щоб віру дали ворогам,
Що краще в них буде.

Днес кожний добре зрозумів,
Що ворог нам значить,
О, Україно, вже ось, ось
Ти будеш вільна жить!

Микола Горішній.

— То страшно до місяця
ти втратила чоловіка
й любовника!
— Так, та на щастя в
жалобі мені до лица...

М. О. Лейкіл.

ПІД ЕСПАНСЬКИМ НЕБОМ

Гумористична повість.

(7).

Послугач видивився на схвилювану жінку, виняв із кишені фрак дві ложечки, вложив їх до склянок із буліоном і вкінці відійшов із брудними тарілками.

— А то худобина!.. Ложечки напевно такі самі брудні, як тарілки, а він повкладав їх до буліону — говорила Глафіра Семенівна. — Добре місце вишукати собі, в задній кишені фрак для переховування ложечки.

Іванів уважно взявся п'яти буліон і саме віднайшов хліб серед чернечих капелюхів, як інший послугач приніс пироги.

— Що я бачу! Пирогів!.. Ми обідали такий шмат світа, а ніде нам їх не подали, аж щойно в Еспанії — говорила Глафіра Семенівна, пробуваючи пироги. — Навіть досить смачні — сказала після того, як покоштувала.

— Ти забула, що ми їли пироги в Венеції, — відзивався чоловік.

— Правда, правда, одначе в Венеції жили ми довго в готелі, то господар хотів нам справити несподіванку та казав дати на обід пироги. І

запримітила Глафіра Семенівна.

— Гм... Може бути, одначе соє, як його назвати, а для крокодилів... Йой! Якжеж воно пече! — говорив Іванів, прохолоджуючи собі уста.

— Як печено подали, після зеленої фасолі, курята, все на тих самих тарілках. Глафіра Семенівна згодувалася з того, що в Еспанії нема звичаю змінювати тарілки за кожнюю стравою. Глафіра Семенівна покушала печено, одначе зараже відсунула від себе тарілку та сказала:

— Тьфу! Не могу їсти, бо воно печене на оливі.

Та Іванів їв курята й упевняв:

— Їм лише тому, що вони приладжені на еспанський спосіб.

Після печені послугач приніс компот і чорну каву. Глафіра Семенівна вилвила з компоту дві мухи. Іванів зів компот і випив каву, а потім відзивався до жінки.

— Брудно, бо брудно, зате подостатком. За п'ять пезет є їсти аж занадто! До того треба ще зарахувати й вино, хоч воно, щоправда, погане, одначе всетаки щось коштує.

— Ти кажеш, що погане, одначе придивися, скільки то го вина випили черці. Знаєш, вони говорять про нас, бо я бачив, як цей сивий чернець притакнув головою та сказав: Руссо.

Почувся голос дзвінка. Всі

венецькі не були вдалися, а ці мають зовсім смак наших пирогів із мясом.

Послугач приніс дві великі чарки Хересу й рибу.

— Для мене не треба вина — говорила Глафіра Семенівна.

— Хай буде, я твоє випю.

— Бійся Бога, впешся знову.

— Не бійся серденько.

— Риби також не буду їсти, бо хто їх там знає, що то за риба. Я певна крім того, що він приніс рибу на тих самих брудних тарілках, які я йому казала забрати.

— Зім також твою рибу, бо я голоден дуже.

По риби подали якийсь мясний пудінг з рижом і печеною цибулею. Глафіра Семенівна не хотіла того навіть пробувати.

— Це мусить бути справжня еспанська страва — говорив Іванів, заїдаючи пудінг із гострим сосом. — Пече страшно, а булоб зовсім смачне, колиб не було так сильно поперчене.

— Мені здається, що це щось наче наш зразок, зроблений на еспанський спосіб, —

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

УЧЕНИК І УЧИТЕЛЬ.

Німецька преса ви-тає проголошення „наці-ональної консолідації Польщі“ з вдовolenням і запалом.

Передівсім тишиться на-цістична преса тому, що мовляв, з цєю програмою Польща стає в ряди „ав-торитативних держав“.

Чи не спізнена ця ра-дість? Бо коли йде за авторитатизм, то чи не станула на цю дорогу Польща багату скорше, ніж Німеччина?

РІДКІ МОЗКИ.

Америка має більше осіб з докторським титу-лом на кожну квадратну милю, ніж має котрий-небудь інший край у сві-ті — каже д-р Джозеф Гарт, професор Учитель-ської Семінарії при Ко-лумбійським університеті, у своїй праці „Війна про-ти незнання“.

Та д-р Гарт-чим не ра-дується. Він додає: не дивлячись на те, в цілих Злучених Державах є ни-ни менше умів першої класи, ніж було в Аттиці 400 літ перед Христом.

Аттика це провінція Греції. Коло 400-го ро-ку перед Христом вона ледво чи мала й пів мі-ліона населення, тоді як нинішнє населення Злуче-них Держав виносить ко-ло 130 мільонів душ.

ЧЕРЕЗ ШО НЕ СТАЛО МОЗКІВ?

Д-р Гарт не тільки по-дав свій лояльдад про за-страшувальний брак кращих умів в Америці, але й старатися подати зараду, себто знайти причину цього „стану“.

Каже він, що брак умів першої класи в Америці треба приписати практи-кованню тепер виховним способом. На його дум-ку, нові школи дивляться тільки за одним: за тим, щоб викоринити незнан-ня. Себто даючи учени-кові знання, школа не дає йому розвинути в ум першої класи.

Це виглядає на якийсь парадокс, себто противо-річне твердження. Та д-р Гарт його пояснює так: Пакуючи ученикові в голову знання, школа робить з нього людину наївну й улеглу. Вона вчить ученика приймати безкритично все, що йо-му в школі подають.

МОЗОК ПЕРШОЇ КЛАСИ.

Та це власне прийман-ня всього на сліпо вважа-ється в багатьох школах за доказ справжнього ро-зуму.

Тимчасом д-р Гарт так описує людину, що вий-шла з американської шко-ли й не є умом першої класи:

„Як дитина вийде з школи, вона буде читати газети безкритично. Во-на буде вірити в усе, що їй скаже партія, група, кліка або класа. Вона бу-де голосувати на всіх кандидатах партії згорі до долини. Вона буде піддержувати всяку забо-нонну програму, яку тіль-ки її товариші предло-жать. І на загал такої лю-дини не буде можна від-різнити від всякого ін-шого члена юрби. Оди-нокою признакою такої дитини буде хіба те, що вона приступить до уні-верситетського клубу та буде забавлятися п'яти-кою в пристойний спосіб. На загал така людина не прочитає ні одної пова-ж-ної книжки за все своє життя“.

Так описує д-р Гарт лю-дину, що не має мозку першої класи. в 1937-мім році по Христі в Америці, або 2,380 літ по цвітучім розвою маленької грець-кої провінції. Та чи це лишень опис людей, що вишили з американської школи?

Цими днями появилсь новий місячник під на-звою „Амеразія“.

Наголовок складається з двох слів: Америка й Азія. Місячник думає по-святитися виключно ви-вітлюванню відносин між Америкою й Азією.

Наголовок „магазин“ певно пригадає нам слово „Евразія“, котре скла-дається з слова „Европа“ й „Азія“, а котре придума-но в Росії на означення руху за зліттям європей-ськості й азійства в мо-сковській нації та росій-ській („євразійській“) ім-перії.

Нині про Евразію вже мало коли чути. Цікаво, що буде з Амеразією.

На всякий випадок ці-каво, що деякі старі на-ціональні рухи обходять без свого „магазину“, а тут береться за видавни-цтво новий і відій штучно зліплений рух.

НАШО ЗДАЛАСЯ МАШИНА?

Гарі Л. Гопкінс, на-чальник „адміністрації по-ступу праці“ („Доблю-Пі-Ей“), запевдає скор-е видання звітів 14-місяч-ного розсліду цього уря-дового бюро над впливом удосконалень на число робіт.

Як звисно, часто гово-ряться про те, що маши-нерія викидає з роботи робітників. З другого боку люди кажуть, що нова машинерія робить нові заняття. Один фа-брикант сказав згаданому бюро, що від заведення електричних „троків“ він викинув 9 мулів, але ні одного робітника. „Отже справа не така ясна, як це звичайно здається. Скіль-ки саме робітників тра-тить роботи через нову машинерію, а скільки її дістає, це є питанням, яке мало розв'язати слідство уряду.“

Доперва як це слідство буде покінчене, буде мо-гти в всякий говорити з фактами в руках, а не з пустої голови, про це важне питання.

БІДА САМА НЕ ХОДИТЬ.

Як каже Гопкінс, з цим основним питанням зв'язані інші.

Наприклад: в яким віці людина стає нездібна для праці в новочаснім про-

мислі? Або: що можна зробити з людьми, що спиралися на один про-мисл у місті, коли цього промислу на стало? Чи може людина, що страти-ла роботу в однім проми-слі, знайти собі працю в іншій?

Чи не має кожне з цих питань на своїм обличчю признаки великої ваги?

ЗА СКАСУВАННЯ НОР.

У катедрі св. Івана Бо-гослова в Нью Йорку ви-ставлено модель нужде-ного мешкання, закамар-ків, чи нор (по англій-ськи „сломз“), котре знесення тепер добива-ються суспільні організа-ції в краю.

Цей модель має дати „наочний доказ потреби як найскоршого їх знесен-ня“.

Гісторичне Товариство збирається вистави-ти драматичні предста-влення, які будуть пред-ставляти різні події з американської історії. В цей спосіб товариство хо-че представити людям на-очно, як виглядала мину-шина в Америці.

Шукають способів вби-ти в пам'ять деякі факти, промовляючи до пам'яті людського ока та до уяви.

СВІТОВОЇ СЛАВИ СПІВАКИ ВІЗ-МУТЪ УЧАСТЬ В РАДІО-ПРОГ-РАМІ LUCKY STRIKE

Слухачі радіо-програми „Ваш Най-кращий Парал“ („Your Hit Parade“) матимуть нагоду почути світової сла-ви співаків, включаючи визначних оперних співаків, визначних акто-рів і акторок зі сцени та екрану й радієвих зір. Таке говориться в ого-лошенні виробників сигареток Lucky Strike, котрі піддержують цю радіо-програму.

Ці визначні особи виступлять у додатку до регулярних артистів, що зробили цю програму любимою в ці-лій країні. Програма передається кожної середи в 10-тій годині ввечір (східний, стандартний час) чер-воною сіткою Нешналь Бродкестінг Компані, і кожної суботи в 10-тій годині ввечір (східний стандартний час) через Коломбія Бродкестінг Си-стем.

В кожній програмі, як і в минулих, відомість Сім Шасліних, то є сім найбільш популярних мелодій у тижні, що встановлюється за до-могою великого краєвого огляду, щоб знати, котра з тих пісень ве-де перед у продажі в музичних за-сідках і фонографічних рекордах, якої найчастіше домагаються про-відники найвизначніших в країні та-ленних оркестрів, і які найчастіше чу-ються на великих радієвих сітках і провідних незалежних радіо-станціях.

Інші популярні номери, що не входять до Сім Шасліних, також граються на кожній програмі. Тепер, у додатку до того, радіо-слухачі ма-тимуть нагоду почути найславніших у світі співаків.

Роками радіо-перелачі Lucky Strike були найбільш популярними, так, як Luckies є любимицями віршаних сигаретних курців у цілій країні. Ви-роблені з найкращих турецьких і домашніх тютюнів, Lucky Strike є легким куренням, вільним від певних шкортних подратувань, усунених о-собинним процесом „It's Toasted“, Luckies лагідні для горла.

Тому багато провідних артистів радіо, сцени, екрану й опери курять Luckies. Їхні голоси є їхнім багат-ством, тому вони вибирають легке курення.

Причина.

— Знаєте, той Корду-байло нічого не вміє сповнитися, за що візьметься. Я лише цікавий, де поділася його енергія?!

— Його, жінка- виїхала до родини.

УВАГА! ПАССАЙК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!

В СУБОТУ 6. БЕРЕЗНЯ [March] 1937

о годині 7. і 9. вечером

В KANTER'S AUDITORIUM, 259 MONROE ST., PASSAIC, N. J.

буде висвітлюватись

УВАГА! УВАГА! АМБРИДЖ, ПА., І ОКОЛИЦІ!

В СУБОТУ 6. БЕРЕЗНЯ [March] 1937

о годині 7. і 9. вечером

В AMBRIDGE JUNIOR HIGH SCHOOL, DUSS AVENUE, AMBRIDGE, PA.

ПЕРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЗВУКОВОЇ ФІЛЬМИ

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

ІВАНА КОТЛЯРЕВСЬКОГО

НІ ОДНОГО УКРАЇНЦЯ НЕ МАЄ БРАКУВАТИ НА ЦИХ ВИСТАВАХ. ПРИХОДІТЬ ВСІ І КЛИЧТЕ ЗНАЙОМИХ. — ЦІНИ ВСТУПУ ДУЖЕ ПРИСТУПНІ.

Перша Українська Фільмова Корпорація В. Авраменка.

УВАГА! УВАГА! ЧЕСТЕР, ПА., І ОКОЛИЦІ!

В НЕДІЛЮ 7. БЕРЕЗНЯ, [March] 1937

о годині 6. і 8. вечером

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, W. 4th and Ward St., CHESTER, PA.

буде висвітлюватись

В BRONX, N. Y.

В БРОНКСЬКІЙ ЦЕРКВІ СВ. ВОСКРЕСЕННЯ

675 EAST 183RD STREET

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1937 P.

АРХІРЕЙСЬКУ СЛУЖБУ БОЖУ

—: відправит —:—

ПРЕОСВЯЩЕНИЙ БОГДАН, Єпископ У. П. Дієцезії. Асистувати будуть: Архм. о. Петро і місцевий парох о. Д. Профета.

Початок Архїер. Служби Божої точно в годині 10.30 рано. Комітет Церковний і Сестрицтво запрошує всіх україн-ців з Бронкс, Нью Йорку і околиці до численної участі.

—: ТОГО САМОГО ДНЯ ВЕЧЕРОМ відбудеться: —

ЗАБАВА ТАЧЕННА (ЗАПУСТИ)

До танців буде пригравати оркестра під проводом Р. Геля. Початок в годині 5.30 ввечір. Комітет.

УВАГА! ГРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЗАХОДАМИ УКР. КАТ. ПАРОХІЇ СВ. НИКОЛАЯ

—: відбудеться —:—

ПРЕДСТАВЛЕННЯ

„СВЕКРУХА“

В СУБОТУ, ДНЯ 6-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1937 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ САЛІ

Початок в годині 7.30 ввечір.

По представленню БАЛЬ до пізної ночі. Запрошує всіх 51 Комітет.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЗАХОДАМИ ТОВАРИСТВА ВІЛЬНИХ КОЗАКІВ

—: відбудеться —:—

ОСТАННІЙ ЦЬОГО СЕЗОНУ

ВЕЛИКИЙ

БАЛЬ

В СУБОТУ, 6-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1937

В НАРОДНІМ ДОМІ,

831 JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.

Вступ 25 центів.

На цей баль запрошаємо весь рочестерський український загал численно прийти.

За добру та веселу забаву ручить Комітет.

УВАГА! НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

КОМІТЕТ ОДНОСЕЛЬЧАН СЕЛА ТУРІВКИ ПОВ. СКАЛАТ

—: улаждує —:—

БАЛЬ

НА ДОПОМОГУ ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ“

В ТУРІВЦІ

В СУБОТУ, 6-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1937

В ГАЛІ „НАУКА“

315 EAST 10th STREET, NEW YORK, N. Y.

Музика добірна.

Початок в годині 6-тій ввечір. — Вступ 40 центів.

Запрошуємо всіх знайомих взяти участь у тім балі. За добру забаву ручить Комітет.

— Пане Прийдун, я чула, що ви маєте цвіту-чий бізнес?

— Так, правда. Я маю крамницю з цвітами.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

У ШЕВЧЕНКОВІ РОКОВИНИ.

Повій вітре, повій буйний та понеси нас гень в Україну, в батьківщину нашу, у Канів дорогий. А там у Каневі, над Дніпром ревучим, високо сто-їть гора, на над нею сумна мо-гила. Попри неї старий батько Дніпро котить могутні хвилі. Хтож це лежить у тій могилі, що так в задумі розпростер-лась понад степами України? У березні цього року минає вже 123 роки від уродин, а 76 літ від смерті одного з най-кращих синів України, вели-кого поета, пророка та гро-мадянина, Тараса Г. Шевчен-ка. І вирінає перед нами його велична постать, безсмертного й незабутнього провідника й пророка українського на-роду.

Не хочеться вірити, щоб вже сімдесят шість літ минуло як зложено в могилу тілні о-станки найбільшого співак України. Цілі покоління мину-лись, а Шевченко Кобзар до нас немов живий промовляє. Його слово наше серце жи-вим вогнем запалює і сталять у завзятий важкій боротьбі з ворогами за визволення укра-їнського народу з неволі. Шевченкова творчість і його трудяще геройське та муче-ниче життя все ставити будуть Шевченка в ряді провідників нашого народу, в ряді вели-ких борців за Україну, в ряді її національних героїв. Життя Шевченка відоме нам всім. Від колиски до могили воно було виповнене невтомною боротьбою і тяжкою працею для добра, для визволення рідного народу. Читаючи по-езії Шевченка, ми неначе ожи-ваємо душою. Він одинокий відчув до дня тяжкий гнет на-родний і тому виспівав усе го-ре наболющої душі. Його серце благородне й душа чиста, ма-ла для всіх нас любов, а най-більше для України. Він заед-но просить земляків, щоб об-няли „найменшого брата“, щоб любили Україну „во вре-мя люте“, щоб за Україну Го-спода молити навіть в „остан-ню тяжку минуту“.

Поет все віддає рідному на-родові, для себе він нічого не бажає. Шевченко не був нія-ким партійником, а великим українським народолобом. І не для партії чи груп писав він, а для українського наро-ду. України він бажав вільної а в ній вільних, в пута незако-ваних українських людей.

„Поховайте та вставайте, кайдани порвіте“, писав він, звертаючись з тими словами не до якоїсь української пар-тії, якоїсь групи, а до всього українського народу. Від ньо-го він домагався великого революційного зриву у своїй заклинку:

Борітеся — поборете, Вам Бог помагає! Шевченкове життя і вся його творчість є живим і най-кращим прикладом, як треба йти життєвим шляхом, щоо не мати зерна неправди за со-бою. Культурна українська

людина не сміє відириватись від рідного пня, не сміє забу-вати за свої обов'язки супроти батьківщини.

Бо хто матір забуває, Того Бог карає! Ті, що боряться за Україну, це Шевченкові рідні діти. Во-ни можуть сказати: „Ми Шев-ченкові діти. Та в ніякій раді не можуть так сказати про се-бе ці, що служать ляхам та москалям і наш нарід тягнуть в неволю. Бо про них сказав Шевченко, що вони „Гірше ка-та свою рідну матір розпина-ють“.

Мабуть нема на світі більш національного поета від Шев-ченка. „Кобзар“ Шевченка став справді національним „е-вангелієм“ українського наро-ду. Могутні поклики генія У-країни Тараса Г. Шевченка пробудили наш нарід, оживи-ли для нього славні дії мину-лих віків, викликали в народі святу любов до своєї рідної батьківщини. І тепер, у 76-ті роковини смерті цього вели-кого нашого поета, учителя та провідника, наберім зрозумін-ня для великої Шевченкової ідеї, наберім охоти до кори-сної праці, розпалім у своїх серцях гарячу любов до всо-го, що рідне. Послухаймо то-го голосу, що плыве до нас із далекої і дорогої могили над Дніпром, послухаймо тих всіх заповітів, а тоді напевно Шевченкові роковини не про-минуть безслідно, не будуть лише традиційною пригадкою про поета, але будуть чимось більше: скріпленням нас на-дусі та об'єднанням у одну мирну й свідому українську націю.

Слава, слава, Шевченкові! Слава великому українсько-му революціонеру, великому мистцеві народнього украї-нського слова.

В сьорогичні роковини твоєї смерті, Батьку Тарасе, — твій дух вітає серед нас скиталь-ців, тут на чужині, далеко від рідної батьківщини. Поблаго-слови своїх діток, а ми — у-країнські націоналісти прися-гаємо, що твій заповіт таки здійснимо.

— Михайло Шмигельський, Клівленд, О.

ГЕЙ, СТАВАЙМО ВСІ ДО ПРАЦІ!

Гей, ставаймо всі до праці Поки тільки є ще час, Підложимо дров до ватри, Щоб вогонь нам не погас.

Бо як згасне наша ватра, Буде трудно розпалити, Гей, до праці! Дров підкиньмо, Нехай краще ще горить.

Хай горить полумям ясним В наших серцях молодих І ніколи хай не гасне, Поки тільки нас живих!

Хай огріє ум заспавших, Що сплять сном ще зимовим, Хай і в них вживають серця, А спання пускають в дим.

Хай видіє наша ватра, Як та зоря в небесах, Що веде в невидну нічку Заблуканих в правді шлях.

— Микола Горішний.

ПОВОРОТ ПУШКИНА

Для України цікаве століття Пушкіна тим, що можемо помічати як довкола його імени консолідується всі москалі всякого забарвлення. Це доказ, наскільки Пушкін справді великий московський письменник, наскільки він відріс і вріс у московську психіку та є виразником її національних прагнень. Саме на члї імперіалізму, втілюючи у Пушкіна та його сучасників у бронзовій постаті Петра, Переможця Карла й Мазени, поет став для нас така цікава. Бо-ж це тут, під пам'ятником фальконета вперше в самодержавній гнїм поодоксандрийської Росії врізався сміх Шевченка. Пригадаймо собі „Мідного вершника“:

...І прямо в темній вишині
На грані брили камяної
Кумир з простертою рукою
Сидів на бронзовім коні...
„що крізь туман
Піднісав голову мідяну,
Що владним помахом руки
Україн приморської луки
Воздвиг стовпцю нездоланну...
Страшний він в наокружній
[масі,

Яка могутність на чолі!
Яка залізна міль долоні!
А що в коні за дивний пал!
Кудож зрівняв ти учвал
І де ти скачеш гордий коню?
О, можний владарю вікі!
Чи ти над прірвою глухою
Не так залізною рукою
Росію стовпа підхопив?...
(Пер. М. Рильського).

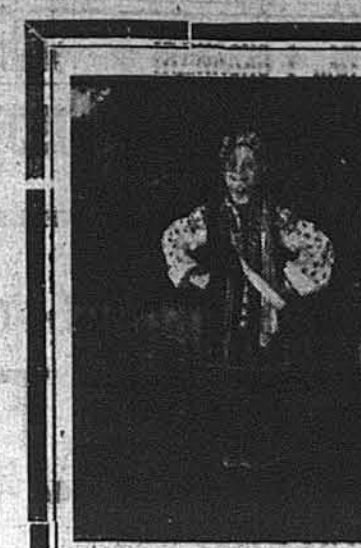
Саме цей образ викликав у Шевченка гостру реакцію, де глум (...у світі — не світі; і без шапки, якимсь листом голова повита...) переплітається з прокляттями для „мусанжового царя“ і „злodingи“, яка його пам'ятник збудувала. В цьому ідеологічному ударі Пушкін-Шевченко, як не можна краще, можемо зясувати собі національну типичність обох великих поетів, на тлі проблеми, що по столітті не тільки не стала менш актуальною, а навпаки ще більш загострилася, раз мало не збивши мідного вершника з педесталу на землю.

Річ у тому, що Пушкінська муза стала від деякого часу з ініціативи, як кажуть, самого „Сталіна, близька для „оновленої“ Росії. Минувши недовгий час, коли обіцявали „сбродити Пушкіна с парохом савременности“. Нині советський офіційний „Правда“ запевняє, що „шойно пролетарська революція зуміла вперше признати Пушкінові славу національного поета народів Сов. Союзу...“ Не знаючи на те, що Пушкін яскравий представник і співець феодально-помі-

щицької доби, зразковий дворянин та апологет самодержавства й російського націоналізму — а може саме через те останнє! — поет став несподівано близький тому новому самодержавному режимові. Хоч советська критика й не заперечує, що автор Онегіна виразник ідей дворянсько-кріпачької доби, та ввєняє, що в тому визначенні нічого образливого для поета немає (!); старанно випукано й освітлено яскраво всі моменти, що вказали або могли вказати поета з декабристами, щоб доказати революційність письменника на тлі своєї доби. Навіть у такому тиновому „напськомум“ творі, як „Евген Онегін“ зуміли знайти офіційні советські ідеологічні революційні нотки. Є, правда, в деяких його творах моменти революційні, але це радше дані на тогочасній мові, за якою йшла вся інтелігенція, та що в порівнанні з антицарським духом цієї творчості Шевченка, у доказах марксистської критики виглядають дуже натягнені. Автім праця такої критики дуже невідчужлива. Вона роблена більш для декорації, як із самої потреби. Недармо недавно Еренбург хвалився на викладі в Празі про те, що „в Советсах взагалі ніяких книжок не палять, бо советські критики присвячують ряд поважних і прихильних праць навіть поетичному генієві Тютчева, мовнархіста й царського цензора“. А всеж Росія вертається у своє рідчиде.

Зате зовсім інша справа, що культ Пушкіна стараються тепер москалі з усіх сил прищепити українській літературі. Досить переглянути будьяке число советських літературних газет, щоб побачити, до чого воно йде. Найкращі українські письменники, що ще залишилися, запяті постійними перекладами з Пушкіна, при чому сам Рильський переклав „Мідного вершника“, „Кавказького бранця“ та „Евгенія Онегіна“. Близьку, в порівнанні з бездарною збіркою „Київ“, поема Рильського про Сталіна вказує, що примусові лекції Пушкіна не пішли на марне.

Про те, як українці мають ставитись до ідей Пушкіна, не треба й широко розводитись. Муза Пушкіна, як твердить сьогодні советська критика, сягає до космічно, стає загальнолюдською, понадкласовою. Це твердження остаточно добиває саму марксистську критику, яка у питанні пристосування поета до сучасних обставин пішла на перебіг власному марксистському принципу і мусила ском-

ПРИМІТКА: В СУБОТУ, 6-го БЕРЕЗНЯ, ВИЙДУТЬСЯ ДВІ СВЯТОЧНІ ВИСТАВИ В ГОДИНАХ 7:45 І 9:45 ВВІСНІР. Додаткова програма. Вступ на ці вистави \$1.00, білети на які продаються наперед. Приходьте самі і клімте знайомих та беріть з собою нашу молоддь. Докажіть своєю численною присутністю, що нам потрібна фільмова індустрія, яка буде даліше виробляти українські фільми на честь і славу Америки й України.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЮ.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

З хрестин на Рідну Школу.
В неділю, дня 14. лютого б. р. громадяни Ілля й Пелагія Пасічник справляли забаву з нагоди хрестини маленького свого сина Василя. З тої нагоди посходились багато їхніх приятелів, бо треба признати, що гром. Пасічник з подружжя належать до найкращих громадян нашої української громади. Своїми щедрими жертвами на всякі народні цілі вони вже багато разів засвідчили свою любов до свого народу. Коли тільки переконаються, яка збірка, вони радо жертвують і можуть бути приміром для інших. А вже щодо Рідної Школи, то вони відносяться до неї з повним розумінням, бо знають, що тільки в рідній школі наша будучність.

Вони посилають до місцевої української школи своїх двох старших діточок, які, на вітку родичів, за короткий час зробили дуже гарний поступ. Своєю скромною вдачею та ширим відношенням до інших зеднали вони собі багато ширших приятелів, які були привні на цій гарній забаві, на яку господарі не поскупилися. При веселій гутірці та смачних стравах, не бракувало й українських пісень, промітуватись. Кілька вагонів паперу поналисуюваного з нагоди Пушкінського року доказує, що всякі критичні біблїювання були зайві, бо як казав іще Гоголь, — Пушкін незвичайний феномен, єдиний, московської душі. Виректиса його, — значилоб для Росії, і то для кожної, виректиса себе самої. („Діло“).

С. Гор.

МІЛВОКИ, ВІС.
На Рідну Школу.
Члени товариства ім. Івана Франка, відділ 103 У. Н. С., відбували свій звичайний місячний мітинг в лютому ц. р., на якому Т. Барсук прочитав лист зі старого краю про Рідну Школу, що потребує помічї. Присутні зложили на ту ціль: по \$1: А. Гатало, І. Пуцько, І. Олсон, Н. Савицький; по 50 ц. Т. Барсук, Т. Таніх, П. Стецько, І. Гурський, М. Адамчук; по 25 ц.: Н. Петричка, П. Сосницький. — Разом \$7. Зібрані гроші вислано до старого краю через „Об'єднання“ на Рідну Школу.

Т. Барсук.

— Що то говорити, чим більше хто має, тим більше хто хоче мати.
— Гм, а чи пані вже має близнята?

ВІД СУБОТИ,
6-го БЕРЕЗНЯ
(MARCH 6, 1937)
УКРАЇНЦІ МІСТА ШІКАГО І ОКОЛИЦІ
САМІ ЧИТАЙТЕ І ДРУГИМ СКАЖІТЬ!
ПЕРША ЗВУКОВА ФІЛЬМА
НАТАЛКА ПОЛТАВКА
ІВАНА КОТЛЯРЕВСЬКОГО
буде висвітлена перший раз в ШІКАГО ЧЕРЕЗ ЦІЛИЙ ТИЖДЕНЬ, в славнім американським фільмовім театрі
SONOTONE THEATRE, 66 East Van Buren St. (Just off Michigan), CHICAGO, ILLINOIS.
Після театрального часу: Рано 11:45 — Сполудня 1:45 — 3:45 — 5:45; Вечором 7:45 і 9:45. Ці години будуть через цілий тиждень в такі дні:
СУБОТА, 6-го; НЕДІЛЯ, 7; ПОНЕДІЛОК, 8; ВІТОРОК, 9; СЕРЕДА, 10; ЧЕТВЕР, 11; П'ЯТНИЦЯ, 12-го БЕРЕЗНЯ.
Ціни: — Від год. 1:45 до год. 2:45 — Старші 25 ц., діти 15 ц.; Від год. 2:45 до год. 3:45 — Старші 35 ц., діти 15 ц.; Від год. 3:45 до год. 4:45 — Старші 55 ц., діти 15 ц.; Від год. 4:45 до год. 5:45 — Старші 75 ц., діти 15 ц.; Від год. 5:45 до год. 6:30 — Старші 1:00, діти 50 ц.; Від год. 6:30 до год. 7:45 — Старші 1:25, діти 50 ц.; Від год. 7:45 до год. 9:45 — Старші 1:50, діти 50 ц.; Від год. 9:45 до год. 11:45 — Старші 2:00, діти 50 ц.

ПРИМІТКА: В СУБОТУ, 6-го БЕРЕЗНЯ, ВИЙДУТЬСЯ ДВІ СВЯТОЧНІ ВИСТАВИ В ГОДИНАХ 7:45 І 9:45 ВВІСНІР. Додаткова програма. Вступ на ці вистави \$1.00, білети на які продаються наперед. Приходьте самі і клімте знайомих та беріть з собою нашу молоддь. Докажіть своєю численною присутністю, що нам потрібна фільмова індустрія, яка буде даліше виробляти українські фільми на честь і славу Америки й України.

ПЕРША ФІЛЬМОВА КОРПОРАЦІЯ В. АВРАМЕНКА.

ВІД СУБОТИ,
6-го БЕРЕЗНЯ
(MARCH 6, 1937)
УКРАЇНЦІ МІСТА ШІКАГО І ОКОЛИЦІ
САМІ ЧИТАЙТЕ І ДРУГИМ СКАЖІТЬ!
ПЕРША ЗВУКОВА ФІЛЬМА
НАТАЛКА ПОЛТАВКА
ІВАНА КОТЛЯРЕВСЬКОГО
буде висвітлена перший раз в ШІКАГО ЧЕРЕЗ ЦІЛИЙ ТИЖДЕНЬ, в славнім американським фільмовім театрі
SONOTONE THEATRE, 66 East Van Buren St. (Just off Michigan), CHICAGO, ILLINOIS.
Після театрального часу: Рано 11:45 — Сполудня 1:45 — 3:45 — 5:45; Вечором 7:45 і 9:45. Ці години будуть через цілий тиждень в такі дні:
СУБОТА, 6-го; НЕДІЛЯ, 7; ПОНЕДІЛОК, 8; ВІТОРОК, 9; СЕРЕДА, 10; ЧЕТВЕР, 11; П'ЯТНИЦЯ, 12-го БЕРЕЗНЯ.
Ціни: — Від год. 1:45 до год. 2:45 — Старші 25 ц., діти 15 ц.; Від год. 2:45 до год. 3:45 — Старші 35 ц., діти 15 ц.; Від год. 3:45 до год. 4:45 — Старші 55 ц., діти 15 ц.; Від год. 4:45 до год. 5:45 — Старші 75 ц., діти 15 ц.; Від год. 5:45 до год. 6:30 — Старші 1:00, діти 50 ц.; Від год. 6:30 до год. 7:45 — Старші 1:25, діти 50 ц.; Від год. 7:45 до год. 9:45 — Старші 1:50, діти 50 ц.; Від год. 9:45 до год. 11:45 — Старші 2:00, діти 50 ц.

ПРИМІТКА: В СУБОТУ, 6-го БЕРЕЗНЯ, ВИЙДУТЬСЯ ДВІ СВЯТОЧНІ ВИСТАВИ В ГОДИНАХ 7:45 І 9:45 ВВІСНІР. Додаткова програма. Вступ на ці вистави \$1.00, білети на які продаються наперед. Приходьте самі і клімте знайомих та беріть з собою нашу молоддь. Докажіть своєю численною присутністю, що нам потрібна фільмова індустрія, яка буде даліше виробляти українські фільми на честь і славу Америки й України.

ПЕРША ФІЛЬМОВА КОРПОРАЦІЯ В. АВРАМЕНКА.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БЕЙОН, Н. ДЖ.

Свято Ольги Басараб.
Українські громадяни міста Бейону відсвяткували дня 14. лютого річницю смерті Ольги з Левицьких Басараб, української революціонерки замордованої польською поліцією. Святочний концерт відбувся в Українським Народним Домі, заходами жіночого товариства Ольги Басараб.
Рано по Службі Божій парох о. О. Павляк відіграв панатиду, в якій взяли громадну участь члениці згаданого товариства. Пополудні відбувся концерт.
Програма свята була різноманітна. Були співі хору „Воян“, декламації і промови. Першою точкою було вступне слово, що його виступив голова комісії т-ва К. Гіль. Короткими, але гарними словами вона привітала прийнятих, що по береги заповнили галю і просила їх вітанувати покіяну Басарабову повстанням з місця. Дальший хід програми передала учитель Мельничуків, а цей переводив лист зі старого краю про Рідну Школу, що потребує помічї. Хор, що складається головно з родженої тут молоді, відспівав дуже гарно пісні, скомпановані Кошачем, Леонтівичем і Гайворонським. Діти з місцевої Рідної школи виступили чудово свої декламації. Декламували: Ю. Коваль, Л. Лашків і М. Коваль. Зі старших декламували пані К. Довгань і панна Р. Курил. Святочну промову виступила пані Ю. Мельничук. Нею вона привітала всіх слухачів, бо говорила не порожні фрази, тільки переконуючо. Казала, що такими святами ми виховуємо суспільність, вчимо

її йти тим незломним шляхом, що ним йшла Ольга Басараб. Нам потрібно свідомого і характерного народу. Во тільки свідомий і характерний народ здобуває свої національні ідеали. Несвідомі, хоч би їх були міліони, будуть тільки плакати над своєю долею. І вистарчить малої горітки на їздників, щоб їх поневолили. Нарід без твердого характеру розлітається перед ворогами в переполох. Тільки твердий і характерний народ бореться з ворогами. Ольга Басараб дала нам приклад, як треба боротися з ворогами, а цей приклад ми повинні наслідувати.
Далі бесідниця кликала українські матері, щоб вони розказували про мученичу смерть своїх дітей, щоб і ті знали, як польська влада мучить український народ, та щоб з тих дітей вирости оборонні народи.
Привні нагородили бесідницю різними орденами, бо такої промови з уст жінки дійсно не приходиться часто почути. Кінцеве слово сказав о. О. Павляк. Він ясно представив гнет польської шляхти в старі часи, та як теж теперішній старання польського уряду нас знищити. Супроти такого грізного стану український народ мусить об'єднатися і спільними силами поставити тим спільним зазіханням сильну протіву. Свято закінчено українським національним гимном. Переведена збірка на народні цілі принесла суму \$22.35.

Василь Вавран.
б. стрілець У. Г. А.
ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.
Сплатім довг.
Наближаючися конвенція Союзу Українок Америки: заставляє жіноцтво подбати, щоб був сплачений, зятягнені

ний організацією довг на закупно експонатів на шикаговську виставу. Центральна довгує ще \$660, хоч уже сплачено в минулому році коло \$200, цей довг гамує ширшу працю. Відділи запобігають каси доходами з ріжних імпрез. Центральна має вкладки відділів, які ідуть на оплату канцелярії й адміністративні кошти. На сплату довгу остається отже мало. Виходить, що всі ми мусимо зайнятися сплатою цього довгу, бо С. У. А. це наша організація, і всі ми мусимо дбати про її розвій і славу. Тому ми повинні подбати, щоб довг був сплачений ще перед конвенцією. Тов. У. А. Горожанок, від 41 С. У. А. ухвалило вислати дохід з балю в сумі \$35 до централі С. У. А. на сплату цього довгу. Віримо, що інші відділи С. У. А. зроблять те саме й тим чином допоможуть позбутися довгу, що спиноє нам ширшу працю.
О. Штогрин.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Тарасівського, від 64, повідомляє, що збори відбуваються в суботу, 6-го березня, в годині 7:30 вечір під ч. 435 Мінн. авл. Просимо всіх членів і члениць прибути на означений час. Є важкі справи до полагодження. — А. Зелінський, предс.; С. Винарський, кас.; М. Сас, секр.
ДІРБОН, МІШ. Від 141 повідомляє членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 7-го березня о год. 2:30 пополудні в Фордсон Гай Скул. — Бушковський, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. Запорозька Січ, від 388, повідомляє своїх членів, місячні і позамісячні збори відбуваються в суботу, 6-го березня о годині 7:30 пополудні на У. Н. Г. Просимо всіх членів, щоб були присутні на цих зборах. — І. Лавіцький, предс.; П. Огар, секр. І. Михальцевич, кас.

МІННІ, Р. А. Тов. ім. М. Драгоманова, від 181, повідомляє всіх своїх членів і позамісячних членів, що квартальні збори відбуваються в неділю, 7-го березня, в годині 1-шій пополудні, в Н. Домі на Комішай Гіл. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо є важкі справи до полагодження. Довгують члени мають привітати своїх залеглих, бо впротий раз будуть суцільно присутні. Неприйнятий член буде караний після ухвали. Стефан Шенчук, предс.; Павло Тиняк, кас.; П. Черкас, секретар.

ДІРБОН ОГОЛОШЕННЯ

З ДУЖЕ ВАЖКОЮ ПРИЧИНОЮ власник продає Кафетерію — Реставрації, тижневий прихід 400 доларів гарантований. Періодична оренда, ціна приступна. Легкі умови, для шкорого купця.

6 ФАМІЛІЙНИЙ МУРОВАНИЙ ДІМ, наймодерніший улаштування, апартаменти по чотирь кімнат, брес-пелувані, мармурові сході, самітний улаштування мусить кожному сподатися. Реши, йди, агорю! Ціна зумірювана. По більшій інформації голоситись до: GALLAN 31-32, 33rd Street, Astoria, L. I. (коло Broadway Station).

Д-Р ІВАН АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. MERCURY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12; вечір від 6 до 8, а в немілі рано від 10 до 12.

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Удобритель заредає потреби на ціл так дешево, як \$150.00. Обозуга найкраща.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET,
NEW YORK CITY.
Dignified Funerals as low as \$150.00
Telephone: Orchard 4-8088

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАЙМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ
В БРОКХ, БРОКХ, NEW YORK
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-2565

BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 185 St.), BROOKLYN, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2565

ТАРЗАН І ЛЮДИ-ЛЕОПАРДИ.

Дикуни булиб напевно здігнали Олд Таймера, хоч тілом вони були значно менші від нього, бо Олд Таймер, маючи Калі Бвану на рамені, не здужав скоро бігти. Та ту знова якісь чародійні стріли забриньчали в повітрі і одна за другою повалила трупом наперед одного дикуна, потім другого і третього. Решта дикунів, побачивши, що якісь чародійні стріли вбивають їх, зі страхом завернули.

А ці чародійні стріли висилав ніхто інший тільки Тарзан. Він заховався за пнем дерева і слав ці смертельні стріли одну за другою. Він відшукав оселю бєбетів в сам час. Але замість того, щоб так як Олд Таймер вриватися брамою до середини, він примостився високо на дереві, щоб зорієнтуватися в ситуації. В слушний момент він почав ділати.

Стискаючи кріпко свій дорогоцінний тягар Олд Таймер прямував зі всіх сил в напрямку брами. Він чув за собою крики, вереск, стогін, але не звертав на це ніякої уваги тільки біг. Він знав дуже добре, що одинокі їх спасіння є в утечі. Він не міг собі простити перший раз, що дав собі вирвати дівчину з рук. Тепер він не думав цього повторити.

Тарзан, що пильно слідував за розвитком подій, побачивши, що Олд Таймер вже безпечний і що залікані дикуни втікають назад до своїх колиб, хотів вже завернути і незапримічено зникнути в нетрах. Та в той момент, коли він обертався, під ним зломалася гілка і він повалився на землю. По дорозі він вдарився сильно в голову і страшний притомність.